

Член 3

(1) На секој граѓанин му се гарантира почитување и заштита на приватноста на неговиот личен и семеен живот.

(2) Приватноста на личен и семеен живот согласно со одредбите од овој закон подразбира семејни или лични односи, припадност на одредени религиозни или етнички групи и политички партии, како и здравствена состојба.

Член 4

(1) Тој што ќе му овозможи на неповикано лице да се запознае со разговор или изјава која е прислушувана или тонски снимана ќе се казни со казна затвор до една година, доколку содржината на разговорот ја нарушува приватноста на личниот и семејниот живот. Оваа одредба не се однесува на разговор или изјава која претставува јавен интерес.

(2) Тој што ќе објави прислушувани или тонски снимани разговори или делови од нив или нивни транскрипти, со кои се врши повреда на приватноста на личниот и семејниот живот ќе се казни со казна затвор од еден месец до една година.

(3) Доколку делото од ставот (2) го стори правно лице, ќе се казни со парична казна. Одговорното лице во правното лице ќе се казни со казна затвор од најмалку еден месец до една година.

Член 5

При примена на овој закон, надлежниот суд е должен да ја почитува Европската конвенција за човекови-те слободи и права и пресудите на Европскиот суд за човекови права.

Член 6

Одредбите од овој закон не се однесуваат на објавените материјали заклучно со 15 јули 2015 година.

Член 7

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува шест месеци по денот на влегувањето во сила.

L I G J PËR MBROJTJEN E PRIVATËSISË

Neni 1

(1) Me këtë ligj përcaktohet mbrojtja e privatësisë së qytetarëve të Republikës së Maqedonisë, e garantuar me Kushtetutën dhe Konventën Evropiane për të Drejtat e Njeriut, në lidhje me materialet të cilat rezultojnë nga ndjekja e paligjshme e komunikimeve të realizuara në periudhën prej vitit 2008 deri 2015.

(2) Me Ligjin përcaktohet ndalimi për posedim, përpunim, shpallje publike të materialeve nga neni 1 të cilat paraqesin shkeljen e privatësisë së jetës personale dhe familjare.

(3) Me Ligjin përcaktohet edhe ndalimi për posedim, përpunim, shpallje publike dhe disponimi në cilën do mënyrë të materialeve të cilat dalin nga ndjekja e paligjshme e komunikimeve të realizuara në periudhën prej vitit 2008 deri 2015, duke përfshirë edhe shfrytëzimin dhe disponimin e tyre në procesin zgjedhor, qëllime dhe procedura politike dhe të tjera.

Neni 2

Secili që posedon materiale nga ndjekja e paligjshme e komunikimeve në pajtim me nenin 1 nga ky ligj është i obliguar që në afat prej 20 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji t'ia dorëzojë materialet prokurorit publik kompetent, në pajtim me ligjin.

Neni 3

(1) Secilit qytetar i garantohet respektimi dhe mbrojtje e privatësisë së jetës së tij personale dhe familjare.

(2) Privatësia e jetës personale dhe familjare në pajtim me dispozitat e këtij ligji nënkupton: marrëdhënie familjare ose personale, përkatësi të grupeve të caktuara religjioze apo etnike dhe parti politike, si dhe gjendje shëndetësore.

Neni 4

(1) Ai i cili do t'i mundësojë personit të pathirrur të njihet me bisedë apo deklaratë e cila është përgjuar apo incizuar me zë do të dënohet me dënim me burg deri në një vit, nëse përmbajtja e bisedës e prish privatësinë e jetës personale dhe familjare. Kjo dispozitë nuk ka të bëjë me bisedë apo deklaratë e cila paraqet interes publik.

(2) Ai i cili do të publikojë biseda të përgjuara apo të incizuar me zë apo pjesë të tyre apo transkripte të tyre, me të cilat kryhet shkelje e privatësisë së jetës personale dhe familjare do të dënohet me dënim me burg prej një muaj deri në një vit.

(3) Nëse veprën nga paragrafi (2) e kryen personi juridik, do të dënohet me dënim me para. Personi përgjegjës te personi juridik do të dënohet me dënim me burg prej së paku një muaj deri në një vit.

Neni 5

Gjatë zbatimit të këtij ligji, gjykata kompetente është e obliguar ta respektojë Konventën Evropiane për Liritë dhe të Drejtat e Njeriut dhe aktgjykimet e Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.

Neni 6

Dispozitat e këtij ligji nuk kanë të bëjnë me materialet e publikuara përfundimisht me 15 korrik 2015.

Neni 7

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë”, ndërsa do të zbatohet gjashtë muaj pas ditës së hyrjes në fuqi.

5390.

Vrz основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА УКАЖУВАЧИ

Се прогласува Законот за заштита на укажувачи, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 9 ноември 2015 година.

Бр. 08-5273/1
9 ноември 2015 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Горге Иванов**, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ЗАШТИТА НА УКАЖУВАЧИ

Цел на законот

Член 1

Со овој закон се уредуваат заштитеното пријавување, правата на укажувачите, како и постапувањето и должностите на институциите, односно правните лица во врска со заштитено пријавување и обезбедувањето заштита на укажувачите.

Значење на изразите

Член 2

(1) Заштитено пријавување во смисла на овој закон е пријавување со кое согласно со овој закон се пренесува разумно сомневање или сознание дека е извршено, се извршува или е веројатно дека ќе се изврши казниво или друго незаконито или недозволиво постапување со кое се повредува или загрозува јавниот интерес.

(2) Укажувач во смисла на овој закон е лице од категориите утврдени со ставот (3) на овој член кое со добра намера врши заштитено пријавување согласно со овој закон.

(3) Категории на лица кои согласно со овој закон можат да се јават во својство на укажувачи се:

- лице кое има засновано работен однос на неопределено или определено време во институцијата, односно правното лице за каде пријавува;

- кандидат за вработување, кандидат за волонтер или практикант во институцијата односно правното лице за каде пријавува;

- лице кое е или било волонтер или практикант во институцијата, односно правното лице за каде пријавува;

- лице кое по било кој основ е или било ангажирано за извршување на работа од институцијата, односно правното лице за каде пријавува;

- лице кои по било кој основ е или било во деловен однос или друг однос на соработка со институцијата, односно правното лице за каде пријавува;

- лице кое користи или користело услуги во институцијата, односно правното лице во јавниот и приватниот сектор за каде пријавува.

(4) Под поимот јавен интерес во смисла на овој закон се подразбира заштита на основните слободи и права на човекот и граѓанинот признати со меѓународното право и утврдени со Уставот на Република Македонија, спречување на ризиците за здравјето, одбраната и безбедноста, заштита на животната средина и на природата, заштита на сопственоста и на слободата на пазарот и претприемништвото, владеење на правото и спречување на криминалот и корупцијата.

(5) Под поимот блиско лице се подразбираат брачниот и вонбрачниот другар, роднините по крв во права линија, роднините во странична линија заклучно до трет степен, како и роднините по сватовство заклучно до втор степен, посвоеник и посвоител и друго лице кое заштитеното лице го смета за блиско лице и за кое се бара да биде заштитено согласно со одредбите од членовите 8 и 9 од овој закон.

Заштитено пријавување

Член 3

(1) Заштитено пријавување се врши како заштитено внатрешно пријавување, заштитено надворешно пријавување или заштитено јавно пријавување, согласно со

членовите 4, 5 и 6 од овој закон, со добра намера и со разумно сомневање во вистинитоста на информациите во содржината на пријавата во времето на пријавувањето.

(2) Укажувачот не е должен да ја докажува добрата намера и вистинитоста на пријавувањето од ставот (1) на овој член.

(3) На укажувачот му се обезбедува заштита согласно со закон и му се гарантира анонимност и доверливост до степен и до момент до кои тој тоа го бара.

(4) Правото на анонимност на укажувачот може да се ограничи со судска одлука за која без одлагање се известува укажувачот.

Заштитено внатрешно пријавување

Член 4

(1) Заштитено пријавување укажувачот врши во институцијата, односно правното лице, за каде има сомневање или сознание дека е извршено, се врши или ќе се изврши казниво дело, или друго незаконито или недозволиво постапување со кое се повредува или загрозува јавниот интерес (во натамошниот текст: заштитено внатрешното пријавување).

(2) Заштитено внатрешното пријавување укажувачот врши на начин усно на записник или во писмена форма до лице овластено од раководното лице во институцијата, односно правното лице за каде пријавува (во натамошниот текст: овластено лице за прием на пријави од укажувачи).

(3) Во институцијата, односно правното лице каде нема овластено лице за прием на пријави од укажувачи, заштитено внатрешното пријавување се врши до раководното лице на институцијата, односно правното лице на начин односно во форма утврдена со ставот (2) на овој член.

(4) Овластеното лице за прием на пријави од укажувачи, односно раководното лице во институцијата, односно правното лице од ставот (3) на овој член, е должно:

- да постапува по пријавувањето од ставот (1) на овој член со почитување на процедурите утврдени со актот за внатрешно пријавување;

- да ги заштитат личните податоци на укажувачот, односно податоците кои можат да го откријат идентитетот на укажувачот кој бара да биде анонимен или пријавува доверливо, согласно со прописите за заштита на личните податоци;

- да го информира укажувачот кој е познат за преземените мерки во врска со пријавата без одлагање, а најдоцна во рок од 15 дена од денот на приемот на пријавата.

(5) Заштитеното внатрешно пријавување во институциите во јавниот сектор се уредува со акт што на предлог на Државната комисија за спречување на корупцијата го донесува министерот за правда.

(6) Заштитеното внатрешното пријавување во приватниот сектор се уредува со внатрешен акт на правното лице со најмалку 10 вработени лица.

(7) Внатрешните акти од ставовите (5) и (6) на овој член се објавуваат и на друг начин, се прават јавно достапни до сите вработени во институцијата, односно правното лице.

(8) Насоки за донесување на внатрешните акти од ставот (6) на овој член, донесува министерот за правда.

Заштитено надворешно пријавување**Член 5**

(1) Заштитено пријавување укажувачот може да врши и со пријавување до Министерството за внатрешни работи, надлежното јавно обвинителство, Државната комисија за спречување на корупцијата, Народниот правобранител на Република Македонија или други надлежни институции, односно правни лица, доколку:

- пријавувањето од членот 4 на овој закон е непосредно или посредно насочено против раководното лице во институцијата, односно правното лице каде пријавува или

- укажувачот во врска со пријавувањето не добие информација за преземени мерки во рокот утврден во членот 4 став (4) алинеја 3 од овој закон или

- не се преземени мерки или укажувачот не е задоволен од постапувањето или се сомнева дека нема да се преземат мерки или дека пријавувањето од членот 4 став (1) од овој закон ќе предизвика штетни последици по него или по негово блиско лице (во натамошниот текст: заштитено надворешно пријавување).

(2) Заштитено надворешно пријавување укажувачот врши усно на записник или писмено до овластено лице, односно раководно лице во институцијата односно правното лице каде пријавува.

(3) Органите, институциите односно правните лица до кои укажувачот извршил заштитено надворешно пријавување се должни во рамките на своите надлежности да постапат по пријавата од ставот (1) на овој член, да ги заштитат личните податоци на укажувачот, односно податоците кои можат да го откријат идентитетот на укажувачот кој бара да биде анонимен или пријавува доверливо, согласно со прописите за заштита на личните податоци, а за преземените мерки да го информираат укажувачот без одлагање, а најдоцна во рок од 15 дена од денот на приемот на пријавата.

(4) Заштитеното надворешното пријавување се уредува со акт што го донесува министерот за правда.

(5) Ако органот на кого е доставена информацијата не е надлежен да постапува во врска со пријавувањето ќе ја проследи информацијата до надлежен орган во рок од осум дена од денот на приемот и за тоа истовремено ќе го извести пријавувачот.

(6) Надлежниот орган од ставот (5) на овој член е должен да ги применува мерките за заштита кои на пријавувачот му ги обезбедил органот на кого му е отстапено известувањето.

(7) Овластениот орган е должен на барање на пријавувачот да му даде известување за текот и дејствијата кои се преземени во постапката, како и да му овозможи на пријавувачот да изврши увид во списите на предметите, согласно со законот.

(8) Овластениот орган е должен, по завршувањето на постапката да го извести пријавувачот за исходот на постапката од ставот (1) на овој член, согласно со законот.

Заштитено јавно пријавување**Член 6**

(1) Заштитено јавно пријавување укажувачот може да врши со правење јавно достапни информации во врска со сознание дека е извршено, се извршува или е веројатно дека ќе се изврши казниво дело со кое се повредува или загрозува животот на укажувачот и не-

му блиско лице, здравјето на луѓето, безбедноста, животната средина, штети од големи размери, односно ако постои непосредна опасност од уништување на докази.

(2) Укажувач кој ќе изврши пријавување со правење јавно достапни информации спротивно на овој член и без претходно пријавување до овластено лице за прием на пријави од укажувачи, односно до надлежна институција согласно со членовите 4, 5 и 6 став (1) од овој закон, нема право на заштитата која се обезбедува согласно со членовите 8, 9 и 10 од овој закон.

(3) Укажувач кој врши заштитено јавно пријавување согласно со овој закон со правење јавно достапни информации е должен да ја почитува презумцијата на невиност на пријавениот, правото на заштита на личните податоци на пријавениот, како и да не го загрозува водењето на судската постапка.

Заштита на податоците и идентитетот на укажувачот**Член 7**

(1) Се забранува откривање или овозможување откривање на идентитет на укажувач, освен кога тоа се бара со судска одлука.

(2) Овластеното лице за прием на пријави од укажувачи е должно да ги заштити податоците за пријавувачот, односно податоците врз основа на кои може да се открие идентитетот на пријавувачот, освен ако пријавувачот се согласи на откривање на тие податоци, а во согласност со закон со кој се уредува заштитата на личните податоци.

(3) Секое лице кое ќе ги дознае податоците од ставот (1) на овој член е должно да ги штити тие податоци.

(4) Овластеното лице за прием на пријави од укажувачи е должно во текот на примањето на информациите да го извести пријавувачот дека неговиот идентитет може да биде откриен на надлежниот орган, ако доколку без откривање на идентитетот не би било можно да се постапува пред тие органи, како и да го извести за мерките за заштита на учесникот во кривичната постапка.

(5) Ако во текот на постапката е неопходно да се открие идентитетот на пријавувачот, овластеното лице за прием на пријави од укажувачи е должно за тоа да го извести пријавувачот, пред откривањето на идентитетот.

(6) Податоците од ставот (1) на овој член не смеат да се откријат на лицето за кое се укажува во информацијата.

Обезбедување заштита на укажувачот**Член 8**

(1) На укажувачот и на нему блиско лице им се обезбедува заштита од било каков вид на повреда на право или штетно дејствие или опасност од настапување на штетни дејствија заради извршеното заштитено внатрешно и надворешно пријавување или заштитено јавно пријавување.

(2) Заштитата од ставот (1) на овој член се обезбедува од страна на институцијата, односно правното лице каде е извршено пријавување со преземање дејствие да се спречи повреда на правата од работен однос или на кое било право и въздржување од дејствија

со кои се повредува или загрозува било кое право на укажувачот заради извршеното пријавување.

(3) Доколку не е обезбедена заштитата од ставот (2) на овој член, укажувачот за ова пријавува во Државната комисија за спречување на корупцијата, Народниот правобранител на Република Македонија, Инспекцискиот совет, Министерството за внатрешни работи и до Јавното обвинителство на Република Македонија, кои по пријавата без одлагање постапуваат согласно со своите надлежности.

(4) Правото на заштитата од овој член се проширува да ги опфати и лицата кои ќе сторат веројатно дека оној кој е пријавен може да се сомнева дека извршиле пријавување против него.

Член 9

(1) По добивање на пријавата од членот 8 став (3) од овој закон, институциите од членот 8 став (3) од овој закон, без одлагање од институцијата, односно правното лице каде е извршено пријавување, бара известување за постоење на било каков вид на повреда на право на укажувачот и на членовите на неговото семејство, заради извршеното пријавување.

(2) Правното лице, односно институцијата е должна без одлагање да постапи по барањата од ставот (1) на овој член и без одлагање, а најдоцна во рок од осум дена, за ова да достави известување.

(3) Доколку се утврди дека институцијата, односно правното лице каде е извршено пријавување повредило право на укажувачот, на член на неговото семејство или нему блиско лице, институциите од ставот (1) на овој член без одлагање се обраќаат до надлежните институции и органи со писмено барање за итно преземање мерки за заштита на укажувачот со прекинување на дејствијата, односно отстранување на пропустите со кои се повредуваат правата на укажувачот.

(4) За преземените дејствија и утврдените наоди од ставовите (1), (2) и (3) на овој член, институциите од ставот (1) на овој член без одлагање го известуваат укажувачот.

(5) Доколку и покрај преземената активност на институциите од ставовите (1), (2) и (3) на овој член продолжи повредата на правото на укажувачот, на член на неговото семејство или нему блиско лице, институциите без одлагање, а најдоцна во рок од осум дена покренуваат иницијатива за поведување постапка за кривично гонење, односно иницијатива за поведување постапка пред надлежните органи за разрешување, распоредување, сменување, или примена на други мерки на одговорност на избрани или именувани лица, службени лица или одговорни лица во јавни претпријатија и други правни лица што располагаат со државен капитал.

(6) Доколку е пријавено кривично дело против државата, против човечноста и меѓународното право, од областа на организираниот криминал и за кое со Кривичниот законик е пропишана казна затвор од најмалку четири години, чиешто докажување е проследено со несразмерни тешкотии или не може да се изврши без исказ на укажувачот кој поради можната опасност да биде изложен на заплашување, закана со одмазда или опасност по животот, здравјето, слободата, физичкиот интегритет или имот од поголем обем, не се согласува во својство на сведок да даде исказ, институциите со прибавена писмена согласност од укажувачот доставуваат:

- до Министерството за внатрешни работи или надлежен јавен обвинител иницијатива за доставување писмено барање за поднесување Предлог за вклучување во Програмата за заштита согласно со Законот за заштита на сведоци или

- до Јавниот обвинител на Република Македонија иницијатива за поднесување Предлог за вклучување во Програмата за заштита согласно со Законот за заштита на сведоци.

Судска заштита

Член 10

(1) Укажувачот има право на судска заштита пред надлежен суд согласно со закон.

(2) Укажувачот може пред надлежен суд со тужба да побара:

- утврдување дека е преземено штетно дејствије или е повредено право заради укажување;

- забрана на вршење на штетно дејствие или повреда на право и повторување на штетно дејствие или повреда на право;

- поништување на акт со кое е извршено штетното дејствие или повреда на право;

- отстранување на последиците од штетно дејствие или повреда на право;

- надоместок на материјална и нематеријална штета.

(3) Постапката по тужбата од ставот (2) на овој член е итна.

(4) Во постапката за судска заштита во врска со пријавувањето дозволена е ревизија.

Товар на докажувањето

Член 11

Во случај на спор за постоење повреда на право на укажувачот и на негово блиско лице заради пријавување, товарот на докажување е на страна на институцијата, односно правното лице кое ги повредило правата на укажувачот и на членовите на неговото семејство.

Ништовност на одредби во договори и акти

Член 12

Одредбите во договорите и актите со кои се склучуваат, односно уредуваат работни односи и работни ангажмани, со кои се забранува пријавување на сомневање или сознание за казниво дело или друго незаконито или недозволиво постапување со кое се повредува или загрозува јавниот интерес, безбедноста и одбраната или пак таквото пријавување се дефинира како прекршување на одредби за доверливост, лојалност и професионалност се сметаат за ништовни.

Надомест на штета

Член 13

(1) Укажувачот има право на надомест на штета што може да ја претрпи тој или нему блиско лица поради заштитено пријавување.

(2) Барањето за надомест на штета од ставот (1) на овој член се остварува со поднесување на тужба до надлежниот суд.

**Злоупотреба на пријавувањето
на укажувачот****Член 14**

(1) Злоупотреба на пријавувањето на укажувачот е свесно пријавување невистинити информации за физичко или правно лице со цел предизвикување на штетни последици за истото.

(2) Злоупотреба на пријавувањето на укажувачот е и доколку со должно внимание и совесно, до степен до кој тоа го дозволуваат околностите, не проверил дали тие се точни и веродостојни.

(3) Со утврдување на злоупотребата од ставовите (1) и (2) на овој член се губи заштитата обезбедена согласно со членот 8 од овој закон.

(4) Злоупотребата на пријавувањето на укажувачот поради која настанале штетни последици за физичкото или правното лице е основ за поведување на постапка за утврдување на негова одговорност согласно со закон.

**Известување за примени пријави
од укажувачи****Член 15**

(1) Овластените, односно раководните лица на институциите, односно правните лица во јавниот сектор до кои се пријавува согласно со членовите 4 и 5 од овој закон, се должни до Државната комисија за спречување на корупцијата да доставуваат полугодишни извештаи за примени пријави од укажувачи.

(2) Државната комисија за спречување на корупцијата и Министерството за правда се должни до Собранието на Република Македонија да достават посебни Годишни извештаи за примени пријави од укажувачи.

(3) Формата и содржината на полугодишните извештаи од ставот (1) на овој член се уредува со внатрешните акти од членовите 4 и 5 од овој закон.

Прекршочни одредби**Член 16**

Глоба во износ од 3.000 до 6.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластеното лице за прием на пријави од укажувачи, односно на раководното лице во институцијата, односно правното лице доколку постапи спротивно на членот 4 став (4) од овој закон.

Член 17

(1) Глоба во износ од 2.000 до 4.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на институцијата, односно правното лице доколку постапи спротивно на членот 4 став (7) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за институцијата, односно правното лице ќе му се изрече и на одговорното лице во институцијата, односно правното лице за прекршокот од ставот (1) на овој член.

Член 18

Глоба во износ од 6.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на институцијата, односно правното лице доколку постапи спротивно на членот 5 став (3) од овој закон.

Член 19

Глоба во износ од 3.000 до 6.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на секое лице кое ќе постапи спротивно на членот 7 став (2) од овој закон.

Член 20

(1) Глоба во износ од 6.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на институцијата односно правното лице доколку постапи спротивно на членот 9 став (2) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за институцијата, односно правното лице ќе му се изрече и на одговорното лице во институцијата, односно правното лице за прекршокот од ставот (1) на овој член.

Член 21

(1) Глоба во износ од 4.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на институцијата, односно правното лице доколку постапи спротивно на членот 15 став (1) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за институцијата, односно правното лице ќе му се изрече и на одговорното лице во институцијата односно правното лице за прекршокот од ставот (1) на овој член.

Член 22

Пред покренување на барање за поведување на прекршочна постапка ќе се спроведе постапка за поамнување согласно со Законот за прекршоците.

Член 23

За прекршоците предвидени во овој закон прекршочна постапка ќе води и прекршочна санкција ќе изрече надлежен суд.

Преодни и завршни одредби**Член 24**

(1) Не е дозволено за содржина на пријавата од членот 3 став (1) од овој закон да се користат материјали кои произлегуваат од незаконско следење на комуникации од периодот од 2008 до 2015 година.

(2) За лице чија пријава е со содржина којашто не е дозволена согласно со ставот (1) на овој член не се обезбедува заштитата согласно со членовите 8, 9 и 10 на овој закон и не се применуваат одредбите од овој закон.

Член 25

Министерот за правда ќе ги донесе актите од членовите 4 став (5) и 5 став (4) од овој закон во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 26

Министерот за правда ќе ги донесе насоките од членот 4 став (8) од овој закон во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 27

Министерот за правда ќе ги донесе актите од член 5 став (4) од овој закон во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 28

Министерот за правда ќе ги донесе насоките од членот 5 став (7) од овој закон во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 29

Законите со кои се уредуваат права и обврски од работен однос во јавниот и приватниот сектор ќе се усогласат со овој закон најдоцна три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 30

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе започне да се применува по четири месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

L I G J PËR MBROJTJEN E DENONCUESVE

Qëllimi i ligjit

Neni 1

Me këtë ligj rregullohen denoncimi i mbrojtur, të drejtat e denoncuesve, si dhe veprimi dhe detyrat e institucioneve respektivisht personave juridikë në lidhje me denoncimin e mbrojtur dhe sigurimin e mbrojtjes së denoncuesve.

Domethënia e shprehjeve

Neni 2

(1) Denoncim i mbrojtur në kuptimin e këtij ligji është denoncimi me të cilin në pajtim me këtë ligj bartet dyshimi racional ose kuptimi se është kryer, kryhet ose është e sigurt se do të kryhet veprim i ndëshkueshëm, apo veprim tjetër joligjor ose i palejuar me të cilin shkelet ose cenohet interesi publik.

(2) Denoncues në kuptimin e këtij ligji është personi i kategorive të përcaktuara në paragrafin (3) të këtij neni, i cili me qëllim të mirë kryen denoncimin e mbrojtur në pajtim me këtë ligj.

(3) Kategoritë e personave të cilët në pajtim me këtë ligj mund të paraqiten në cilësi të denoncuesve janë:

- personi i cili ka themeluar marrëdhënie pune në kohë të pacaktuar ose të caktuar në institucionin respektivisht personin juridik për ku denoncon;
- kandidati për punësim, kandidat për vullnetar ose praktikant në institucion respektivisht person juridik për ku denoncon;
- personi i cili është ose do ka qenë vullnetar ose praktikant në institucion respektivisht person juridik për ku denoncon;
- personi i cili në çfarëdo baze është ose ka qenë i angazhuar për realizimin e punës nga institucioni respektivisht personi juridik për ku denoncon;
- personi i cili në çfarëdo baze është ose ka qenë në marrëdhënie afariste ose marrëdhënie tjetër në bashkëpunim me institucionin respektivisht personin juridik për ku denoncon;
- personi i cili shfrytëzon ose ka shfrytëzuar shërbime në institucionin respektivisht personin juridik në sektorin publik dhe privat për ku denoncon;

(4) Me nocionin interes publik në kuptimin e këtij ligji nënkuptohet mbrojtja e lirive themelore dhe të drejtave të njeriut dhe të qytetarit të pranuar me të drejtën ndërkombëtare dhe të përcaktuara me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë, parandalimin e rreziqeve ndaj shëndetit, mbrojtjen dhe sigurinë, mbrojtjen e mjedisit

jetësor dhe natyrës, mbrojtjen e pronës dhe lirisë së tregut dhe sipërmarrësisë, sundimin e të drejtës dhe parandalimin e krimit dhe korrupsionit.

(5) Me nocionin person i afërt nënkuptohet bashkëshorti ose partneri jashtëmartesor, farefisi sipas gjakut në linjë të drejtë, farefisi në linjë anësore përfundimisht deri në shkallën e tretë, si dhe farefisi sipas krushqisë përfundimisht deri në shkallën e dytë, të adoptuar dhe adoptues dhe person tjetër të cilin personi i mbrojtur e konsideron si person të afërt dhe për të cilin kërkon të mbrohet në pajtim me dispozitat e nenit 8 dhe 9 të këtij ligji.

Denoncimi i mbrojtur

Neni 3

(1) Denoncimi i mbrojtur kryhet si denoncim i mbrojtur i brendshëm, denoncim i mbrojtur i jashtëm ose denoncim i mbrojtur publik, në pajtim me nenet 4,5 dhe 6 të këtij ligji, me qëllim të mirë dhe me dyshim racional në vërtetësinë e informatave në përmbajtjen e kallëzimit në kohën e denoncimit.

(2) Denoncuesi nuk është i obliguar ta dëshmojë qëllimin e mirë dhe vërtetësinë e denoncimit nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Denoncuesit i sigurohet mbrojtje në pajtim me ligjin dhe i garantohet anonimitet dhe besueshmëri deri në shkallë dhe momentin deri kur ai këtë e kërkon.

(4) E drejta e anonimitetit të denoncuesit mund të kufizohet me vendim gjyqësor për të cilin pa prolongim njoftohet denoncuesi.

Denoncimi i mbrojtur i brendshëm

Neni 4

(1) Denoncim të mbrojtur denoncuesi kryen në institucionin, respektivisht personin juridik, për ku ka dyshim ose kuptim se është kryer, kryhet ose do të kryhet ose vepër e ndëshkueshme, ose veprim tjetër joligjor ose i palejuar, me të cilin shkelet ose cenohet interesi publik (në tekstin në vijim: denoncim i mbrojtur i brendshëm).

(2) Denoncimin e brendshëm të mbrojtur denoncuesi e kryen në mënyrë me gojë në procesverbal ose në formë të shkruar te personi i autorizuar nga personi udhëheqës në institucion respektivisht person juridik për ku denoncon (në tekstin në vijim: personi i autorizuar për pranimin e denoncimeve nga denoncuesit).

(3) Në institucionin përkatësisht personin juridik ku nuk ka person të autorizuar për pranim të denoncimeve nga denoncues, denoncimi i brendshëm i mbrojtur bëhet te personi udhëheqës i institucionit përkatësisht personit juridik në mënyrë përkatësisht në formë të përcaktuar me paragrafin (2) të këtij neni.

(4) Personi juridik për pranim të denoncimeve nga denoncues përkatësisht personi udhëheqës në institucionin përkatësisht personin juridik nga paragrafi (3) i këtij neni, është i obliguar:

- të veprorë pas denoncimit nga paragrafi (1) i këtij neni me respektimin e procedurave të përcaktuara me aktin për denoncim të brendshëm,

- t'i mbrojnë të dhënat personale të denoncuesit, përkatësisht të dhënat të cilat mund ta zbulojnë identitetin e denoncuesit i cili kërkon të jetë anonim apo denoncon në mënyrë konfidenciale, në pajtim me rregullat për mbrojtjen e të dhënave personale,

- ta informojë denoncuesin i cili është i njohur për masat e ndërmarra në lidhje me denoncimin pa prolongim, ndërsa më së voni në afat prej 15 ditëve nga dita e pranimit të denoncimit.

(5) Denoncimi i brendshëm i mbrojtur në institucionet në sektorin publik rregullohet me akt që me propozim të Komisionit Shtetëror për parandalim të korrupsionit e miraton ministri i Drejtësisë.

(6) Denoncimi i brendshëm i mbrojtur në sektorin privat rregullohet me akt të brendshëm të personit juridik me më së paku 10 persona të punësuar.

(7) Aktet e brendshme nga paragrafët (5) dhe (6) të këtij neni botohen edhe në mënyrë tjetër bëhen të arritshme në mënyrë publike për të gjithë të punësuarit në institucionin, përkatësisht personin juridik.

(8) Udhëzime për miratimin e akteve të brendshme nga paragrafi (6) i këtij neni miraton ministri i Drejtësisë.

Denoncimi i jashtëm i mbrojtur

Neni 5

(1) Denoncim të mbrojtur denoncuesi mund të kryejë edhe me denoncimin të Ministria e Punëve të Brendshme, prokuroria kompetente publike, Komisioni Shtetëror për pengimin e korrupsionit, Avokati i Popullit i Republikës së Maqedonisë ose institucione tjera kompetente respektivisht persona juridik, nëse:

- denoncimi nga neni 4 i këtij ligji është i orientuar drejtpërdrejt apo tërthorazi kundër personit udhëheqës në institucion respektivisht person juridik ku denoncon,

- denoncuesi lidhur me denoncimin nuk merr informatë për masat e ndërmarra në afatin e përcaktuar në nenin (4) paragrafi 4 alineja 3 të këtij ligji ose

- nuk janë ndërmarrë masa ose denoncuesi nuk është i kënaqur nga veprimi ose dyshon se nuk do të ndërmerren masa ose se denoncimi nga paragrafi (1) i nenit 4 të këtij ligji do të shkaktojë pasoja të dëmshme për atë ose për personin e tij të afërt (në tekstin e mëtejshëm: denoncimi i jashtëm i mbrojtur).

(2) Denoncimin e jashtëm të mbrojtur denoncuesi e kryen me gojë në procesverbal ose me shkrim të personi i autorizuar respektivisht të personi udhëheqës në institucion respektivisht personin juridik ku denoncon.

(3) Organet, institucionet respektivisht personat juridikë të cilët denoncuesi ka kryer denoncim të jashtëm të mbrojtur janë të obliguar në suaza të kompetencave të veta të vepronjë pas denoncimit nga paragrafi (1) i këtij neni, t'i mbrojnë të dhënat personale të denoncuesit, respektivisht të dhënat të cilat mund ta zbulojnë incidentin e denoncuesit i cili kërkon të jetë anonim ose denoncon në mënyrë konfidenciale, në pajtim me dispozitat për mbrojtjen e të dhënave personale, ndërsa për masat e ndërmarra ta informojnë denoncuesin pa prolongim, e më së voni në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimit të denoncimit.

(4) Denoncimi i jashtëm i mbrojtur rregullohet me akt të cilin e miraton ministri i Drejtësisë.

(5) Nëse organi të cilit i është dorëzuar informata nuk është kompetent të veprojë lidhur me denoncimin do ta përcjellë informatën të organi kompetent në afat prej tetë ditësh nga dita e pranimit dhe për atë njëkohësisht do ta njoftojë denoncuesin.

(6) Organi kompetent nga paragrafi (5) i këtij ligji është i obliguar t'i zbatojë masat për mbrojtje të cilat denoncuesit ia ka siguruar organi të cilit i është kaluar njoftimi.

(7) Organi i autorizuar është i obliguar me kërkesë të denoncuesit t'i japë njoftim për rrjedhën dhe veprimet të cilat janë ndërmarrë në procedurë, si dhe t'i mundësojë denoncuesit që të kryejë këqyrje në shkresat e lëndëve, në pajtim me ligjin.

(8) Organi i autorizuar është i obliguar, pas përfundimit të procedurës ta njoftojë denoncuesin për rezultatin e procedurës nga paragrafi (1) i këtij neni, në pajtim me ligjin.

Denoncimi i mbrojtur publik

Neni 6

(1) Denoncim të mbrojtur publik denoncuesi mund të kryejë me bërjen publike të informatave të qasshme lidhur me kuptimin se është kryer, kryhet ose është e sigurt se do të kryhet vepër e ndëshkueshme me të cilën cenohet ose rrezikohet jeta e denoncuesit dhe personit të afërt të tij, shëndeti i njerëzve, siguria, mjedisi jetësor, dëme me përmasa të mëdha, respektivisht nëse ekziston rrezik i ndërsjellë për asgjësimin e dëshmimeve.

(2) Denoncuesi i cili do të kryejë denoncim me bërjen e informatave të qasshme publike në kundërshtim me këtë nen dhe pa paraqitje paraprake të personi i autorizuar për pranimin e denoncimeve nga denoncuesit respektivisht të institucioni kompetent në pajtim me nenet 4, 5 dhe 6 paragrafi (1) nga ky ligj, nuk ka të drejtë të mbrojtjes e cila sigurohet në pajtim me nenet 8, 9 dhe 10 të këtij ligji.

(3) Denoncuesi kryen denoncim të mbrojtur publik në pajtim me ligjin me bërjen e informatave të qasshme publike është i obliguar ta respektojë prezumimin e pafajësisë së të denoncuarit, si dhe të mos e rrezikojë mbajtjen e procedurës gjyqësore.

Mbrojtja e të dhënave dhe incidentit të denoncimit

Neni 7

(1) Ndalohet zbulimi ose mundësimi i zbulimit të identitetit të denoncuesit, përveç atëherë kur ajo kërkohet me vendim gjyqësor.

(2) Personi i autorizuar për pranimin e denoncimeve nga denoncuesit është i obliguar t'i mbrojë të dhënat për denoncuesin, respektivisht të dhënat në bazë të të cilave mund të zbulohet identiteti i denoncuesit, përveç nëse denoncuesi është pajtuar për zbulimin e atyre të dhënave dhe në pajtim me ligjin me të cilin rregullohet mbrojtja e të dhënave personale.

(3) Çdo person i cili do t'i kuptojë të dhënat nga paragrafi (1) i këtij neni është i obliguar t'i mbrojë ato të dhëna.

(4) Personi i autorizuar për pranimin e denoncimeve nga denoncuesit është i obliguar gjatë pranimit të informatave ta njoftojë denoncuesin se identiteti i tij mund t'i zbulohet organit kompetent, nëse pa zbulimin e identitetit nuk do të ishte e mundur të veprohet para atyre organeve, si dhe ta njoftojë për masat për mbrojtjen e pjesëmarrësit në procedurën penale.

(5) Nëse gjatë procedurës është e domosdoshme të zbulohet identiteti i denoncuesit, personi i autorizuar për pranimin e denoncimeve nga denoncuesit është i obliguar që për atë ta njoftojë denoncuesin, para zbulimit të identitetit.

(6) Të dhënat nga paragrafi (1) i këtij neni nuk guxojnë t'i zbulohen personit për të cilin sugjerohet në informatë.

Sigurimi i mbrojtjes së denoncuesit**Neni 8**

(1) Denoncuesit dhe personit të afërt të tij u sigurohet mbrojtje e çfarëdo lloji të shkeljes së të drejtës ose veprimit të dëmshëm ose rrezikut nga paraqitja e veprimeve të dëmshme për shkak të kryerjes së denoncimit të mbrojtur të jashtëm dhe të brendshëm ose denoncimit të mbrojtur publik.

(2) Mbrojtja nga paragrafi (1) i këtij neni sigurohet nga ana e institucionit respektivisht personit juridik ku është kryer denoncimi me ndërmarrjen e veprimit të pengohet shkelja e të drejtave të marrëdhënies së punës ose të cilësdo të drejtë që është e drejtë dhe përmbajtje nga veprimet me të cilat shkelet ose rrezikohet cilado e drejtë e denoncuesit për shkak të denoncimit të kryer.

(3) Nëse nuk është siguruar mbrojtje nga paragrafi (2) i këtij neni, denoncuesi për këtë denoncon në Komisionin Shtetëror për pengimin e Korrupsionit, Avokatin e Popullit të Republikës së Maqedonisë, Këshillin Inspektues, Ministrinë e Punëve të Brendshme dhe te Prokuroria Publike e Republikës së Maqedonisë, të cilat sipas denoncimit pa prolongim veprojnë në pajtim me kompetencat e tyre.

(4) E drejta për mbrojtje nga ky nen zgjerohet që ti përfshijë edhe personat të cilët do bëjnë të sigurt se ai që është i denoncuar mund të dyshojë se kanë kryer denoncim kundër tij.

Neni 9

(1) Pas pranimit të denoncimit nga neni 8 paragrafi (3) i këtij ligji, institucionet nga neni 8 paragrafi (3) i këtij ligji, pa prolongim nga institucioni përkatësisht personi juridik ku është bërë denoncimi, kërkon njoftim për ekzistimin e cilësdo formë të shkeljes së të drejtës së denoncuesve dhe të anëtarëve të familjes së tij, për shkak të denoncimit të bërë.

(2) Personi juridik përkatësisht institucioni është i obliguar pa prolongim të veprojnë sipas kërkesave nga paragrafi (1) i këtij neni dhe pa prolongim, kurse më së shumti në afat prej tetë ditëve, për këtë të parashtrojë njoftim.

(3) Nëse përcaktohet se institucioni, përkatësisht personi ku është bërë denoncimi ka shkelur të drejtën e denoncuesit, anëtarit të familjes së tij ose personit të afërt me atë, institucionet nga paragrafi (1) i këtij neni pa prolongim u drejtohen institucioneve dhe organeve kompetente me kërkesë me shkrim për ndërmarrje urgjente të masave për mbrojtjen e denoncuesit me ndërprejen e veprimeve, përkatësisht mënjanimin e lëshimeve me të cilat shkelen të drejtat e denoncuesit.

(4) Për veprimet e ndërmarra dhe konstatimet e caktuara nga paragrafët (1), (2) dhe (3) të këtij neni, institucionet nga paragrafi (1) i këtij neni pa prolongim e njoftojnë denoncuesin.

(5) Nëse edhe krahas aktivitetit të ndërmarrë të institucioneve nga paragrafët (1), (2) dhe (3) të këtij neni vazhdon shkelja e të drejtës së denoncuesit, anëtarit të familjes së vet ose person të afërt me atë, institucionet pa prolongim, kurse më së voni në afat prej 8 ditëve ngrënë iniciativë për ngritjen e procedurës për ndjekje penale, përkatësisht iniciativë për ngritje të procedurës para organeve kompetente për shkarkim, sistemim, ndërrim ose aplikim të masave tjera të përgjegjësive së personave të zgjedhur ose të emëruar, personave zyrtar ose personave përgjegjës në ndërmarrje publike dhe persona tjerë juridik që disponojnë me kapital shtetëror.

(6) Nëse është denoncuar vepër penale kundër shtetit, kundër njerëzimit dhe të drejtës ndërkombëtare, nga sfera e kriminit të organizuar dhe për të cilën me Kodin penal është përcaktuar dënim me burg prej së paku katër viteve, dëshmimi i të cilës është shoqëruar me vështirësi joproporcionale ose nuk mund të bëhet pa deklaratë të denoncuesit i cili për shkak të rrezikut potencial që t'i nënshtrohet frikësimit, kërcënimit me hakmarrje ose rrezik për jetën, shëndetin, lirinë, integritetin fizik ose pronës me vëllim më të madh, nuk pajtohet në cilësi të dëshmitarit japë deklaratë, institucionet me pëlqim të siguruar në formë të shkruar nga denoncuesi parashtron:

- në Ministrinë e punëve të brendshme ose Prokurorin publik kompetent iniciativë për parashtrimin e kërkesës me shkrim për parashtrimin e Propozimit për përfshirje në Programin për mbrojtje në pajtim me Ligjin për mbrojtjen e dëshmitarëve ose

- te Prokurori Publik i Republikës së Maqedonisë iniciativë për parashtrimin e Propozimit për përfshirje në Programin për mbrojtje në pajtim me Ligjin për mbrojtjen e dëshmitarëve.

Mbrojtja gjyqësore**Neni 10**

(1) Denoncuesi ka të drejtë për mbrojtje gjyqësore para gjykatës kompetente në pajtim me ligj.

(2) Denoncuesi mund para gjykatës kompetente me padë të kërkojë:

- përcaktim se është ndërmarrë veprim i dëmshëm ose është shkelur e drejta për shkak të denoncimit;

- ndalesë të kryerjes së veprimit të dëmshëm ose shkeljes së të drejtës dhe përsëritjes së veprimit të dëmshëm ose shkeljes së të drejtës;

- anulim me akt me të cilin është kryer veprimi i dëmshëm ose shkelja e të drejtës;

- mënjanim i pasojave të veprimit të dëmshëm ose shkeljes së të drejtës dhe

- kompensim i dëmit material dhe jomaterial;

(3) Procedura për padinë nga paragrafi (2) i këtij neni është urgjente.

(4) Në procedurën për mbrojtje gjyqësore në lidhje me denoncimin lejohet revizion

Ngarkimi i dëshmimit**Neni 11**

Në rast të kontestit për ekzistim të shkeljes së të drejtës së denoncuesit dhe të personit të tij të afërt për shkak të denoncimit, ngarkimi i dëshmimit është në anën e institucionit, përkatësisht personit juridik i cili ka shkelur të drejtat e denoncuesit dhe të anëtarëve të familjes së tij.

Pavlefshmëria e dispozitave në marrëveshje dhe akte**Neni 12**

Dispozitat në marrëveshjet dhe aktet me të cilat lidhen, përkatësisht rregullohen marrëdhëniet e punës dhe angazhimet e punës, me të cilat ndalohet denoncimi i dyshimit ose kuptimit për vepër të ndëshkueshme ose veprim tjetër të paligjshëm dhe të palejuar me të cilin shkelet ose rrezikohet interesi publik, siguria dhe mbrojtja ose denoncimi i tillë përkufizohet si shkelje e dispozitave për besueshmëri, lojalitet dhe profesionalizëm konsiderohen si të pavlefshme.

Kompensimi i dëmit

Neni 13

(1) Denoncuesi ka të drejtë të kompensimit të dëmit që mund ta pëson ai ose person i afërt me atë për shkak të denoncimit të mbrojtur.

(2) Kërkesa për kompensim të dëmit nga paragrafi (1) i këtij neni realizohet me parashtrimin e padisë në gjykatën kompetente.

Keqpërdorimi i denoncimit të denoncuesit

Neni 14

(1) Keqpërdorimi i denoncimit të denoncuesit është denoncim i vetëdijshëm i informatave të pavërteta për person fizik ose juridik me qëllim të shkakimit të pasojave të dëmshme për të njëjtin.

(2) Keqpërdorim i denoncimit të denoncuesit është edhe nëse me vëmendje të duhur dhe vetëdije, deri në shkallën që këtë e lejojnë rrethanat, nuk ka kontrolluar nëse ato janë të sakta dhe autentike.

(3) Me përcaktimin e keqpërdorimit nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni humbet mbrojtja e siguruar në pajtim me nenin 8 të këtij ligji.

(4) Keqpërdorimi i denoncimit të denoncuesit për shkak të cilit janë paraqitur pasoja të dëmshme për personin fizik ose juridik është bazë e ngritjes së procedurës për përcaktimin e përgjegjësisë së tij në pajtim me ligj.

Njoftim për denoncime të pranuar nga denoncuesit

Neni 15

(1) Personat e autorizuar përkatësisht udhëheqës të institucioneve përkatësisht personave juridik në sektorin publik të cilët denoncohet në pajtim me nenet 4 dhe 5 të këtij ligji, janë të obliguar në Komisionin shtetëror për parandalimin e korrupsionit të parashtrojnë raporte gjysmëvjetore për denoncime të pranuar nga denoncuesit.

(2) Komisioni shtetëror për parandalimin e korrupsionit dhe Ministria e Drejtësisë janë të obliguar në Kuvendin e Republikës së Maqedonisë të parashtrojnë raporte të veçanta vjetore për denoncime të pranuar nga denoncuesit.

(3) Forma dhe përmbajtja e raporteve gjysmëvjetore nga paragrafi (1) i këtij neni rregullohet me aktet e brendshme nga nenet 4 dhe 5 të këtij ligji.

Dispozita kundërvajtëse

Neni 16

Gjobë në shumë prej 3000 deri 6000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit të autorizuar për pranim të denoncimeve nga denoncuesit përkatësisht personit udhëheqës në institucionin përkatësisht personin juridik nëse vepron në kundërshtim me nenin 4 paragrafi (4) i këtij ligji.

Neni 17

(1) Gjobë në shumë prej 2000 deri 4000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet institucionit përkatësisht personit juridik nëse vepron në kundërshtim me nenin 4 paragrafi (7) i këtij ligji.

(2) Gjobë në shumë prej 30% të gjobës së përlogaritur për institucionin përkatësisht personin juridik do t'i shqiptohet edhe personit përgjegjës në institucionin përkatësisht personin juridik për kundërvajtjen nga paragrafi (1) i këtij neni.

Neni 18

Gjobë në shumë prej 6000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet institucionit përkatësisht personit juridik nëse vepron në kundërshtim me nenin 5 paragrafi (3) i këtij ligji.

Neni 19

Gjobë në shumë prej 3000 deri 6000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet secilit person i cili do të veprojë në kundërshtim me nenin 7 paragrafi (2) i këtij ligji.

Neni 20

(1) Gjobë në shumë prej 6000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet institucionit përkatësisht personit juridik nëse vepron në kundërshtim me nenin 9 paragrafi (2) i këtij ligji.

(2) Gjobë në shumë prej 30% të gjobës së llogaritur për institucionin përkatësisht personin juridik do t'i shqiptohet edhe personit përgjegjës në institucionin përkatësisht personin juridik për kundërvajtjen nga paragrafi (1) i këtij neni.

Neni 21

(1) Gjobë në shumë prej 4000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet institucionit përkatësisht personit juridik nëse vepron në kundërshtim me nenin 15 paragrafi (1) i këtij ligji.

(2) Gjobë në shumë prej 30% të gjobës së përlogaritur për institucionin përkatësisht personin juridik do t'i shqiptohet edhe personit përgjegjës në institucionin përkatësisht personin juridik për kundërvajtjen nga paragrafi (1) i këtij neni.

Neni 22

Para ngritjes së kërkesës për ngritjen e procedurës për kundërvajtje do të zbatohet procedurë për barazim në pajtim me Ligjin për kundërvajtje.

Neni 23

Për kundërvajtjet e parapara në këtë ligj procedurë për kundërvajtje do të zbatohet dhe sanksion për kundërvajtje do të shqiptohet gjykata kompetente.

Dispozita kalimtare dhe përfundimtare

Neni 24

(1) Nuk lejohet për përmbajtje të denoncimit nga paragrafi (1) i nenit 3 të këtij ligji të shfrytëzohen materiale të cilat rezultojnë nga përcjellja e paligjshme e komunikimeve nga periudha prej vitit 2008 deri në vitin 2015.

(2) Për person denoncimi i të cilit është me përmbajtje që nuk lejohet në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni nuk sigurohet mbrojtja në pajtim me nenet 8, 9 dhe 10 të këtij ligji dhe nuk aplikohen dispozitat e këtij ligji.

Neni 25

Ministri i Drejtësisë do të miratojë aktet nga neni 4 paragrafi (5) dhe neni 5 paragrafi (4) i këtij ligji në afat prej 60 ditëve nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Нени 26

Ministri i Drejtësisë do t'i miratojë udhëzimet nga neni 4 paragrafi (8) i këtij ligji në afat prej 60 ditëve nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Нени 27

Ministri i Drejtësisë do t'i miratojë aktet nga neni 5 paragrafi (4) të këtij ligji në afat prej 60 ditëve nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Нени 28

Ministri i Drejtësisë do t'i miratojë udhëzimet nga neni 5 paragrafi (7) i këtij ligji në afat prej 60 ditëve nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Нени 29

Ligjet me të cilat rregullohen të drejtat dhe obligimet e marrëdhënies së punës në sektorin publik dhe privat do të harmonizohen me këtë ligj më së shumti tre muaj nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Нени 30

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", kurse do të fillojë të zbatohet pas katër muajve nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

5391.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за Владата на Република Македонија, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 9 ноември 2015 година.

Бр. 08-5274/1
9 ноември 2015 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Горге Иванов**, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

Член 1

Во Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ број 59/2000, 12/2003, 55/2005, 37/2006, 115/2007, 19/2008, 82/2008, 10/10, 51/11, 15/13 и 139/14), по членот 42 се додава нов наслов XIII кој гласи „ИЗБОРИ ЗА ВЛАДА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ИЗБОРИ ЗА ПРАТЕНИЦИ“ и нов член 43, кој гласи:

Член 43

Сто дена пред одржувањето на избори за пратеници, а по претходна оставка на претседателот на Владата на Република Македонија, Собранието на Република Македонија ќе избере нова, преодна Влада за спроведување на избори на пратеници, предводена од нов претседател на Влада кој го номинира партијата со најголем број пратеници во Собранието на Република Македонија.

Член 2

По членот 43 се додаваат осум нови члена 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50 и 51, кои гласат:

Член 44

(1)Заради организација на предвремените избори за пратеници во 2016 година, Собранието на Република Македонија на предлог на претседателот на Владата на Република Македонија избира министер за внатрешни работи и министер за труд и социјална политика, на предлог на опозицијата.

(2)Министерот за внатрешни работи го предлага партијата во опозиција со најголем број пратеници во Собранието на Република Македонија, по претходна консултација со двете политички партии со најголем број на пратеници во Собранието на Република Македонија.

(3)Министерот за труд и социјална политика го предлага партијата во опозиција со најголем број пратеници во Собранието на Република Македонија.

(4)Министерот за внатрешни работи може да изврши разрешување или распоредување на исто, пониско или повисоко место на носител на раководна позиција во министерството во согласност со Закон.

(5)Со денот на именувањето на лице на раководната позиција од ставот (4), министерот е должен да именува дополнителен заменик на предлог на дополнителниот заменик министер.

(6)Дополнителниот заменик на раководниот службеник од ставот (5) заедно и рамноправно учествува во спроведувањето на надлежностите кои произлегуваат од закон и подзаконските акти.

(7)Сите акти од надлежност на раководниот службеник треба да бидат потпишани и од раководниот службеник и од дополнителниот заменик на раководниот службеник. Доколку актот е потпишан само од едното лице се смета дека истиот не произведува правно дејство.

Член 45

Заради организација на предвремените избори за пратеници во 2016 година, Собранието на Република Македонија на предлог на претседателот на Владата на Република Македонија, именува дополнителен заменик на министерот (во натамошниот текст: дополнителен заменик на министерот) во:

- Министерството за внатрешни работи - предложен од политичката партија на власт со најголем број на пратеници во Собранието на Република Македонија;

- Министерството за труд и социјална политика - предложен од политичката партија на власт со најголем број на пратеници во Собранието на Република Македонија;

- Министерството за финансии – предложен од политичката партија во опозиција со најголем број пратеници во Собранието на Република Македонија;